

ERFGOEDCOMMISSIE

door Guus Mahler en Gertjan de Boer

De Erfgoedcommissie heeft regelmatig overleg waarbij zowel urgente als minder urgente zaken worden opgepakt. Hieronder een opsomming van zaken waar de Erfgoedcommissie zich het afgelopen kwartaal mee bezig heeft gehouden.

Zoutelande en Dishoek

Langs de Westerschelde staan tientallen lichtopstanden. Deze waren nodig om schepen te begeleiden naar de haven van Antwerpen. Drie bijzondere bakstenen lichtopstanden staan op Walcheren, bij Zoutelande en bij Dishoek (Kaapduinen). In juni 2021 heeft de Nederlandse Vuurtoren Vereniging voor deze drie torens en de lichtwachterswoning van Kaapduinen een monumentenstatus aangevraagd bij de gemeente. Terwijl deze aanvraag nog altijd in behandeling is, verslechtert de situatie van de drie lichtopstanden. Met name de staat van het licht van Zoutelande – ‘de Sergeant’ in de volksmond – is zorgelijk.

De lichtopstand van Zoutelande in verval. Foto Marinus Spek.

De replica van de lichtopstand van Oostmahorn. Foto Guus Mahler.

De drie lichtopstanden van Zoutelande en Dishoek zijn eigendom van België. De eerste lichten zijn op deze locaties ontstoken in 1866. De bakstenen lichten die er vandaag de dag staan dateren van 1951. De lichtopstand van Zoutelande verkeert in slechte staat. Het meest in het oog springend is het grote gat in het metselwerk. Onder de toren liggen de losgekomen bakstenen in het gras. De slechte staat van de houten kozijnen en de aanslag op de mortel doen vermoeden dat er geen structureel onderhoud meer wordt uitgevoerd. De vuurtorenvereniging maakt zich ongerust over het voortbestaan van de lichtopstanden. Begin november hebben we daarom opnieuw een brief naar de gemeente gestuurd, waarin we nogmaals een nadrukkelijk beroep doen op het college van B&W om op korte termijn de lichtopstanden te voorzien van een (voor-)bescherming, in afwachting van de besluitvorming over de monumentenstatus. Alleen als de torens beschermd worden als monument, kan de eigenaar (het Vlaamse gewest) verplicht worden om het te onderhouden.

Willemstad

Berichten in de pers over de wens om het licht in de vuurtoren van Willemstad weer te laten branden, hebben de Erfgoedcommissie ertoe gebracht contact op te nemen met ons verenigingslid Hugo Snel, tevens de beheerder

die de toren openstelt voor publiek. Hugo zou graag zien dat de toren de status van gemeentelijk monument krijgt. We hebben aangeboden om in samenwerking met hem een zogenoemde ‘redengevende monumentenbeschrijving’ op te stellen, waarmee bij de gemeente Moerdijk een aanvraag kan worden ingediend om deze status toe te kennen. De gemeente heeft hiervoor een specifiek format opgesteld met diverse waarderingscriteria, zoals de cultuurhistorische waarde, de ensemblewaarde, de esthetische waarde, materiaalgebruik en ornamentiek, zeldzaamheid en dergelijke. De beschrijving is in concept gereed, voorzien van diverse bijlagen. Hugo overlegt met Heemkundekring De Willemstad of zij samen met hem en de Nederlandse Vuurtoren Vereniging de aanvraag voor de monumentenstatus in wil dienen bij de gemeente. Tevens heeft hij al informeel contact met de gemeente. We hebben Hugo ook het idee voorgelegd om de toren te voorzien van ledverlichting, gevoed met elektriciteit

van aan de toren te bevestigen zonnepanelen. Een mooi voorbeeld daarvan zijn de lichtopstanden bij Nieuwendijk.

Oostmahorn

Na afloop van de najaarsbijeenkomst op Ameland hebben Sander en Guus een bezoek gebracht aan Oostmahorn, om een kijkje te nemen bij de replica van het sectorlicht dat daar in 2017 op de dijk is geplaatst. De houten paal met bordes en sectorraam (frame met gekleurde beglazing voor het markeren van het bevaarbaar gebied) vormt een bescheiden verschijning. Aan de paal is een voorziening voor het hijsen van stormseinen bevestigd. Sander raakte in gesprek met de secretaris van de dorpsraad van Oostmahorn, die toevallig op het bankje voor de lichtopstand van het mooie weer genoot. De lichtopstand bleek een initiatief van de dorpsraad te zijn. Ze hebben tevens gesproken over de mogelijkheid om weer een lichtje te laten branden in de top. Contactgegevens zijn uitgewisseld.

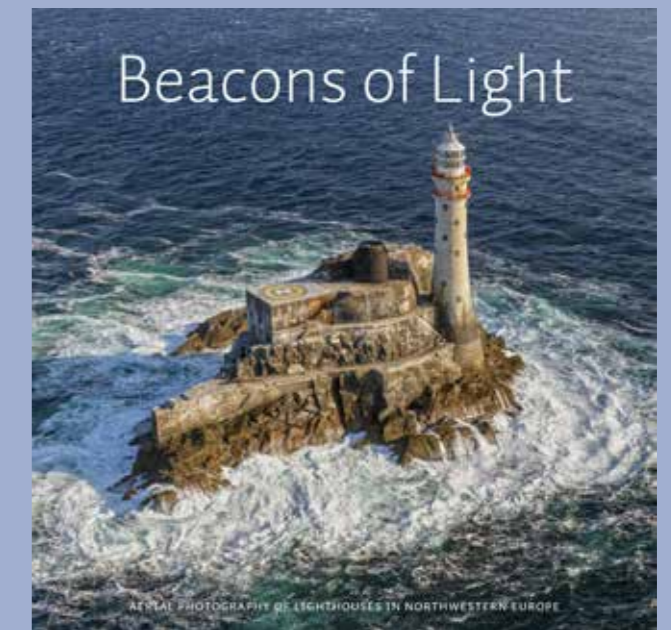
Beacons of Light: een nieuw fotoboek van Flying Focus

door Peter Kouwenhoven

Flying Focus Luchtfotografie, gevestigd op vliegveld Texel, is al meer dan 35 jaar gespecialiseerd in maritieme luchtfotografie. Sinds de oprichting in 1984 zijn al meer dan 10.000 schepen en offshore installaties gefotografeerd. Het bedrijf kreeg grote bekendheid door de stormvluchten boven de Noordzee met de tweemotorige Cessna Skymaster die speciaal voor dit doel is aangeschaft en waarmee tot windkracht 10 gevlogen kan worden. Inmiddels beschikt Flying Focus over drie eigen vliegtuigen die speciaal zijn aangepast voor maritieme luchtfotografie, met fotolukken, veiligheidsuitrusting, long range tanks en marifoon.

Het fotoboek *Beacons of Light* is een persoonlijk project van oprichter en eigenaar van Flying Focus, Herman IJsseling. Hij was in zijn jonge jaren een enthousiaste zeiler die met zijn boot de kusten van Noordwest-Europa verkende. Dat was in de tijd voordat er GPS beschikbaar was. Toen heeft hij de vuurtorenlichten leren waarderen. Al varende vond hij het leuk om de lichtkarakters van vuurtorens die hij in de verte kon zien, te determineren. En als hij aanmeerde in een haven was het zijn gewoonte om een klein tochtje te maken en de lokale vuurtoren te beklimmen om te genieten van het panoramische uitzicht.

Flying Focus wordt in heel Europa regelmatig gevraagd uit te vliegen om foto's te maken van schepen, speciale transporten en offshore-installaties. Een ideale mogelijkheid om vuurtorens te fotograferen langs de kustlijn.. Zo nu en dan vliegt Herman speciaal uit naar gebieden

met veel vuurtorens om ze in stormachtig weer of in de winterperiode te fotograferen. Honderden vuurtorens heeft hij gefotografeerd sinds de start van zijn persoonlijke project in 2009 en nu heeft hij hieruit 150 van zijn beste foto's geselecteerd, in negen verschillende landen.

Het formaat van het boek is 30x30 cm, harde kaft en 156 pagina's. De prijs is € 34,50. Het boek is onder meer verkrijgbaar via de webshop op de website: www.flyingfocus.nl